

РІПАК ОЗИМИЙ

Ранок Поділля - Заявник Вінницька державна сільськогосподарська дослідна станція.

Коренева система добре розвинена, стрижнева з добре вираженим головним коренем.

Стебло прямостояче, заввишки 112-115 см, без антоціану і опушення.

Стебловий листок ліроподібний, прикореневий – ліроподібно-пірчастий. Облиственність 45-50%. Суцвіття – рихла китиця, квітки лимонно-жовті, великі. Кількість стручків на рослині досягає 210-220 шт, кількість насінин у стручку 22-25 шт. Маса 1000 насінин 3-4г. Вегетаційний період 290-295 днів.

Вміст олії в насінні складає 47,1%, білку – 19,7%, глюкозинолатів 0,7%, ерукової кислоти 0,8%.

Сорт за якісними показниками належить до типу - 00, тобто придатний для одержання високоякісної харчової олії і білкових кормів.

Сорт середньостійкий до вилягання, придатний до механізованого збирання. Хворобами уражувався менше стандарта.

Середня врожайність за роки випробування (2001-2002рр) на сортодослідних станціях України становила в зоні Полісся 33,4 ц/га, що на рівні стандартів, по зоні Лісостепу – 34,2 ц/га, що на рівні стандартів, по зоні Степу – 31,9, що вище стандартів на 12 ц/га– сортів Микитинецький, Калинівський, Аріон.

Сорт занесено до Реєстру сортів рослин на 2002 рік по зонах Лісостепу та Полісся України придатного для поширення

Чорний велетень – Вінницька державна сільськогосподарська дослідна станція.

При появі сходів нерозгорнуті сім'ядолі мають синьо-зелений колір. Перші листки розетки сіро-зелені, круглі, злегка ворсисті. Розетка прикорневих листків злегка піднята або компактна. Прикореневі листки черешкові. Всі листки охоплюють стебло на 1/3–2/3. Загальна їх кількість – 16-23.

Стебло циліндричне, розгалужене, заввишки 140-150 см, голе, середній діаметр при основі 15-18мм. Листки зелено-сизі, з нижнього боку опушені.

Корінь стержневий, потужний, веретеноподібний, проникає глибоко в підґрунтя.

Суцвіття – нещільна китиця. Бутони різного ступня розвитку розміщені вище квіток. Середня кількість квіток у китиці 20-40, на головному стеблі їх буває 75-80 шт.

Рослина починає цвісти з головної китиці. Кожна квітка цвіте впродовж 2-2,5 днів, а вся рослина 25-30 днів. Тривалість цвітіння залежить від кліматичних умов, сортових особливостей, строків сівби, забезпеченість добривами.

Плід – стручок завдовжки 6-12 см. Кількість стручків на рослині 300-400 шт. Стручки розміщені під прямим або тупим кутом до стебла.

Насіння кругле, чорно-синє. Діаметр 1,7-2,5 мм. Маса 1000 насінин 3-5г. Середня кількість насінин у стручку 20—30 шт.

В державному випробуванні з 2000 року. В середньому одержано врожай насіння 23 ц/га, що перевищує урожай стандарта на 3,7 ц/га. Стійкість до вилягання 8,0 бала, до обсіпання – 8,0, до засухи – 7,8 бала.